

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Senter for oljevern og marint miljø
Fiskergata 22
8300 SVOLVÆR

Deres ref

Vår ref

Dato

19/2353-27

8. januar 2021

Instruks for Senter for oljevern og marint miljø

I følge § 3 i reglement for økonomistyring i staten, skal departementene fastsette instruks for underliggende virksomheter innenfor rammen av reglementet, jf. også kap. 1.3 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Instruksen skal beskrive myndighet og ansvar mellom departementet og virksomheten. Finansdepartementet har gjort noen endringer i bestemmelsene. Nytt regelverk trådte i kraft 1.1.2020, og Senter for oljevern og marint miljø sin instruks er nå oppdatert i tråd med dette.

Se vedlagte instruks, som gjelder fra 8.1.2021.

Med hilsen

Anita Christoffersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Kari Christensen Nordby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Kopi

Klima- og miljødepartementet
Riksrevisjonen

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Kyst- og
miljøavdelingen

Saksbehandler
Kari Christensen
Nordby
22 24 28 15

Instruks for Senter for oljevern og marint miljø

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 5.1.2021

med virkning fra 8.1.2021

1. Innledning og formål

Instruksen er fastsatt av Samferdselsdepartementet den 5.1.2021 i medhold av alminnelig instruksjonsmyndighet og Reglement for økonomistyring i staten § 3.

Denne instruksen erstatter *Instruks for Senter for oljevern og marint miljø* fastsatt av Samferdselsdepartementet 14. februar 2018 og *Instruks om økonomistyring for Senter for oljevern og marint miljø* fastsatt av Samferdselsdepartementet 8. november 2018.

Reglement for økonomistyring i staten og bestemmelser om økonomistyring i staten gjelder i sin helhet, med mindre Senter for oljevern og marint miljø har fått innvilget unntak. Denne instruksen inneholder tillegg og presiseringer til dette regelverket.

Formålet med instruksen er å klargjøre myndighet og ansvar mellom Samferdselsdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Senter for oljevern og marint miljø.

2. Organisering

Senter for oljevern og marint miljø er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (nettobudsjettet) underlagt Samferdselsdepartementet.

Senter for oljevern og marint miljø ledes av en direktør som tilsettes av Samferdselsdepartementet. Stillingen er en åremålsstilling på seks år.

Fagområdet oljevern hører inn under Samferdselsdepartementets ansvarsområde, mens fagområdet marin forsøpling hører inn under Klima- og miljødepartementets ansvarsområde.

3. Myndighets- og ansvarsavklaring

3.1. Samferdselsdepartementets overordnede ansvar

Samferdselsdepartementet har ansvar for etatsstyringen av Senter for oljevern og marint miljø. Det innebærer å føre kontroll med at Senter for oljevern og marint miljø driver effektivt og i samsvar med Stortingets forutsetninger og vedtak og departementets fastsatte mål og prioriteringer.

3.2. Oppdraget til Senter for oljevern og marint miljø

Senter for oljevern og marint miljø skal være et nasjonalt og internasjonalt ledende kompetansesenter for arbeidet med oljevern og mot marin forsøpling.

Senteret skal fremme best tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap og være en pådriver for utvikling av kostnadseffektive og miljøvennlige teknologier, metoder og tiltak for oljevern og mot marin forsøpling.

3.3. Ansvar

Senter for oljevern og marint miljø skal tilby sine tjenester til aktører innen offentlig forvaltning, næringsliv og ideelle organisasjoner som jobber med bl.a. forebyggende tiltak, operative oppgaver og forskning og utvikling innenfor senterets to ansvarsområder.

Senter for oljevern og marint miljø skal ha regelmessig kontakt og koordinere sin virksomhet med andre myndigheter. Dette gjelder spesielt myndigheter med et overordnet ansvar innenfor områdene, bl.a. Kystverket, Miljødirektoratet og statsforvalterembetene.

Senterets virksomhet skal utøves innenfor gjeldende lover og regelverk, og i samsvar med de krav som fastsettes i styringsdialogen.

Blant senterets viktigste oppgaver er:

- Tilby oversikt over best tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap innenfor oljevern og marin forsøpling
- Etablere nettverk og møteplasser på tvers av fag og sektorer og være en pådriver for utvikling og rådgiver til offentlige myndigheter innenfor oljevern og marin forsøpling
- Tilby veiledning og tilrettelegging for forebygging av marin forsøpling, med særlig vekt på forsøpling fra sjøbaserte kilder
- Tilrettelegge for, utvikle og formidle kostnadseffektive og miljøvennlige løsninger for opprydding av marin forsøpling både i egen regi og i samarbeid med etablerte aktører og være en pådriver for at disse løsningene blir tatt i bruk
- Veilede om, tilrettelegge for og gjennomføre tiltak knyttet til opprydding av marin forsøpling i samarbeid med relevante fagmyndigheter

Senter for oljevern og marint miljø skal ikke drive forskning selv, men kan der det er hensiktsmessig delta i forskningsprosjekter gjennom administrative og kommunikasjonsfaglige bidrag.

Senteret skal ikke dublere eller utføre oppgaver som fylles av relevante fagmyndigheter.

Senteret skal ikke engasjere seg i oppdragsvirksomhet i konkurranse med private firmaer, men kan i de tilfeller der det ikke fins relevante private aktører påta seg oppdrag.

4. Styringsdialogen

Forutsetninger og krav som Samferdselsdepartementet stiller til Senter for oljevern og marint miljø skal gå fram av den formelle styringsdialogen. Styringsdialogen skal dokumenteres.

Følgende dokumenter er en del av styringsdialogen:

- instruks for Senter for oljevern og marint miljø
- årlig tildelingsbrev og eventuelle supplerende tildelingsbrev ved endringer i vedtatte bevilgninger eller forutsetningene for disse i budsjettåret, eller ved skriftlige oppdrag i budsjettåret
- referater fra etatsstyringsmøter
- årsrapport fra virksomheten, inkludert årsregnskap
- tertialrapporter
- rapportering til statsregnskapet.

Det holdes tre etatsstyringsmøter mellom Samferdselsdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Senter for oljevern og marint miljø i løpet av året. Tidspunktet for etatsstyringsmøtene vil fremgå av tildelingsbrevet.

I tillegg til dette vil det innenfor rammen av styringsdialogen holdes møter av faglig karakter mellom departementene og Senter for oljevern og marint miljø. Det skal normalt ikke gis styringssignaler i slike møter. Dersom det likevel blir gitt styringssignaler i disse møtene, skal de gis skriftlig i etterkant av møtet, normalt i form av supplerende tildelingsbrev.

4.1. Rapportering

Årsrapport

Senter for oljevern og marint miljø skal utarbeide en årsrapport. Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av etatsens resultater og utarbeides etter fastsatt mal og i henhold til de krav som er fastsatt i tildelingsbrevet med vedlegg og i eventuelle supplerende tildelingsbrev. Rapporten sendes til Samferdselsdepartementet med kopi til Klima- og miljødepartementet og Riksrevisjonen innen fristen gitt i tildelingsbrevet.

Årsrapporten og Riksrevisjonens revisjonsberetning skal publiseres på Senterets nettsider innen 1. mai. Før publisering skal årsrapporten ha vært behandlet i etatsstyringsdialogen. Dersom revisjonsberetningen ikke foreligger innen 1. mai, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

Tertialrapporter

Krav til innholdet i tertialrapportene for budsjettåret går fram av tildelingsbrevet.

Årsregnskap

Senter for oljevern og marint miljø skal ved årets slutt utarbeide og avlegge et årsregnskap med noter i tråd med pkt. 3.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Samferdselsdepartementet.

Årsregnskapet skal gi et dekkende bilde av senterets disponible bevilgninger og av regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld. Det inngår som en del av årsrapporten.

Rapportering til statsregnskapet

Senter for oljevern og marint miljø skal rapportere til statsregnskapet i henhold til pkt. 3.5 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Annen rapportering

I tillegg til den periodiske rapporteringen skal Senter for oljevern og marint miljø gjennom året på eget initiativ informere om vesentlige avvik fra vedtatte planer eller tildelingsbrev og supplerende tildelingsbrev og om viktige saker som berører virksomhetens ansvarsområde straks virksomheten får kjennskap til dette. Videre skal virksomheten foreslå mulige korrigerende tiltak.

5. Krav til den interne styringen av Senter for oljevern og marint miljø

5.1. Direktørens myndighet og ansvar i den interne styringen

Direktøren har ansvaret for den interne styringen av virksomheten, herunder at økonomiforvaltningen i virksomheten blir ivaretatt på en tilfredsstillende måte og i samsvar med de krav som stilles av overordnet myndighet og i bestemmelser om økonomistyring i staten. Direktøren skal påse at Senter for oljevern og marint miljø drives effektivt i samsvar med lover, regler og god forvaltningsskikk ellers, samt i henhold til de krav som fastsettes i styringsdialogen med Samferdselsdepartementet.

Direktøren skal videre:

- påse at nasjonale føringer og oppgaver på aktuelle områder følges opp
- sikre et effektivt styringssystem og tydelige styringslinjer
- sørge for en brukerorientert forvaltning
- sørge for god kvalitet på de saker som legges fram for Samferdselsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Senter for oljevern og marint miljø har ansvaret for at det fins dokumenterbare systemer for internkontroll og risikostyring og at det gjennomføres evalueringer om egen effektivitet, måloppnåelse og resultater. Videre har direktøren ansvar for at etatens organisasjon, arbeidsmiljø og personalpolitikk er tjenlig og at kapasitet og kompetanse er tilpasset oppgavene og utnyttet effektivt, herunder fordele ressurser, oppgaver og ansvar mellom driftsenhetene.

For øvrig vises det til de generelle føringene for stillingen som direktør som er gjengitt i direktørens lederlønnskontrakt.

5.2. Styringssystem

Senter for oljevern og marint miljø skal ha et styringssystem som ivaretar krav som Samferdselsdepartementet setter for å kunne ha en overordnet kontroll og oppfølging av virksomheten. Videre må virksomheten innrette sine systemer slik at de tilfredsstiller egne styringsbehov. Virksomheten skal ha et gjennomgående planleggings-, oppfølgings- og rapporteringssystem.

5.3. Planlegging, gjennomføring og oppfølging

Senter for oljevern og marint miljø skal planlegge og utarbeide strategier med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart og dokumentere gjennom interne styringsdokumenter. Direktøren har ansvaret for at mål og resultatkrav fastsatt i tildelingsbrev og andre vedtak og interne styringsdokumenter følges opp og formaliseres, og at dette gjennomføres innenfor rammen av tildelte ressurser.

På grunnlag av tildelingsbrev og ev. supplerende tildelingsbrev fra Samferdselsdepartementet stiller direktøren de tildelte midlene til disposisjon i etaten. Tildeling skal skje skriftlig.

5.4. Internkontroll

Senter for oljevern og marint miljø skal etablere internkontroll for å forhindre styringsvikt, herunder å forebygge og avdekke tilsiktede handlinger utført i strid med gjeldende lover og regler. Direktøren har ansvaret for å påse at internkontrollen er tilpasset risiko og vesentlighet, og at den fungerer på en tilfredsstillende måte og kan dokumenteres. For å kunne utøve nødvendig internkontroll skal virksomhetens ledelse som en del av styringssystemet, etablere systemer, rutiner, metoder og tiltak, for å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler i systemer og rutiner i henhold til pkt. 2.4 i bestemmelser om økonomistyring i staten.

5.5. Risikostyring

Senter for oljevern og marint miljø skal gjennom styringsdialogen med Samferdselsdepartementet synliggjøre hvilken usikkerhet som er knyttet til de mål og resultater som etaten er ansvarlig for, og redegjøre for hvordan usikkerheten blir håndtert og styrt. Etaten skal anbefale og iverksette tiltak for å håndtere risiko knyttet til mål- og resultatoppnåelsen.

Nærmere krav til risikostyring fremgår av tildelingsbrevet.

5.6. Evaluering

Senter for oljevern og marint miljø skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter, jf. pkt. 2.6 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Samferdselsdepartementet og Klima- og miljødepartementet kan også be virksomheten gjennomføre evalueringer. Slike oppdrag skal som hovedregel gis i tildelingsbrevet og på forhånd være drøftet mellom Senter for oljevern og marint miljø og Samferdselsdepartementet.

6. Økonomisystem og regnskapsføring

6.1. Økonomisystem og behandling av inntekter og utgifter

Senter for oljevern og marint miljø skal innrette regnskapsføringen og økonomistyringen slik at den er i samsvar med kravene i reglement for økonomistyring i staten og bestemmelsene i økonomistyring i staten. Avgjørelser, fullmakter og organisering av arbeidet skal være dokumentert.

Virksomheten skal ha systemer og rutiner som sikrer at inntekter, utgifter, anskaffelser, tilskudd, lønn og lønnsopplysningspliktige ytelser blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler og avtaler, og at inntekter og utgifter følges opp i forhold til budsjett og fastsatte planer.

Før utbetaling skal finne sted, skal utgifter være attestert. Videre skal alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser for virksomheten, bekreftes av en tilsatt som har budsjettdisponeringsmyndighet.

Direktøren kan delegere sin budsjett disponeringsmyndighet helt eller delvis til tilsatte på lavere nivåer. Slik delegering skal være skriftlig. Virksomheten skal ha rutiner for oppfølging av delegert budsjett disponeringsmyndighet. Den som har budsjett disponeringsmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.

Senter for oljevern og marint miljø skal ha systemer og rutiner som sikrer at inntektskrav blir juridisk bindende, og at krav blir fastsatt, utstedt og innbetalt med riktig beløp innen tidsfrist, samt følge opp krav som ikke er betalt ved forfall.

Alle saker om ettergivelse av krav der det ikke foreligger hjemmel i lov eller plenarvedtak, skal forelegges Samferdselsdepartementet som legger saken frem for Finansdepartementet.

6.2. Lønn og lønnsopplysningspliktige ytelser

Virksomheten skal etablere systemer og rutiner som sikrer at lønn og andre lønnsopplysningspliktige ytelser blir korrekt registrert, beregnet, bokført, utbetalt og rapportert.

6.3. Kjøp av varer og tjenester

Anskaffelser skal skje i henhold til gjeldende anskaffelsesregelverk. Senter for oljevern og marint miljø skal etablere systemer og rutiner som sikrer at anskaffelse av varer og tjenester, skjer på en effektiv og forsvarlig måte.

6.4. Regnskapsføring

Regnskapsføringen omfatter bokføring og pliktig regnskapsrapportering. Virksomhetens ledelse skal sikre at den pliktige regnskapsrapporteringen er i samsvar med de krav som er satt i pkt. 3.3.2 i bestemmelser om økonomistyring i staten.

Som nettobudsjettet virksomhet skal Senter for oljevern og marint miljø føre regnskap etter periodiseringsprinsippet i tråd ned de statlige regnskapsstandardene (SRS).

6.5. Kontoplan

Senter for oljevern og marint miljø skal bokføre på artskonto i standard kontoplan fastsatt av Finansdepartementet i R-102, og slik det fremgår av Bestemmelsene 3.3.3.

7. Myndighet til å fastsette instruks

Samferdselsdepartementet har myndighet til å fastsette ny instruks eller foreta endringer i instruksen. Dette gjøres i samarbeid med Klima- og miljødepartementet.